

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: η υπερηφάνεια απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Θεό

[gallery link="file" order="DESC"]

Την Τρίτη της πρώτης εβδομάδας της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, στις 8 Μαρτίου 2011, ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας τέλεσε Μεγάλο Απόδειπνο με τον Μεγάλο Κανόνα του Αγίου Ανδρέου Αρχιεπισκόπου Κρίτης στον Ιερό Ναό της Παναγίας Πάντων θλιβομένων η χαρά της Μόσχας.

Επίσης συμμετείχαν ο ιερέας Δημήτριος Αγκέγιεφ, βοηθός του Προέδρου του ΤΕΕΣ καθώς και κληρικοί του Ναού. Μετά το πέρας του Κανόνα ο Σεβασμιώτατος κ. Ιλαρίωνας κήρυξε τον θείο λόγο, όπου συνέχισε την ερμηνεία της ευχής του Οσίου Εφραίμ του Σύρου και αυτή τη φορά επικεντρώθηκε στην έννοια της ταπεινοφροσύνης «Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς κα ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ σῶ δούλῳ».

Σύμφωνα με τον Ιεράρχη η ταπεινοφροσύνη, δηλαδή η ταπείνωση είναι μια αρετή ξεχασμένη στη σύγχρονη εποχή. Περί αυτής διαβάζουμε στα γεροντικά και τα συγγράμματα των Αγίων Πατέρων της αρχαιότητας, ενώ σήμερα ελάχιστοι είναι εκείνοι, η οποίοι γνωρίζουν το νόημα αυτής. Ολόκληρος ο σύγχρονος πολιτισμός αντιτάσσεται και στη σωφροσύνη και στην ταπεινοφροσύνη. Επιβάλλεται η υπερηφάνεια εξαιτίας των προσωπικών κατορθωμάτων και των επιτυχιών των συγγενών και οικείων καθώς και της χώρας. Οι γονείς πρέπει να υπερηφανεύονται για τα παιδιά τους και τα παιδιά για τους γονείς. Πού όμως είναι η ταπείνωση και τι το θέλουμε;

Στην ουσία πρόκειται για μια θεία αρετή. Ο Όσιος Ισαάκ ο Σύρος την χαρακτηρίζει ως στολή της θεότητας. Η ταπείνωση είναι εκείνο το ένδυμα στο οποίο περιβλήθηκε ο Κύριος όταν ήθελε να γίνει άνθρωπος. Δεν ήταν ανάγκη για τον Παντοδύναμο Θεό να γίνει άνθρωπος για να σώσει τους ανθρώπους. Θα μπορούσε να βρει ένα άλλο τρόπο της σωτηρίας, αλλά διάλεξε αυτό τον τρόπο, έγινε ένας από εμάς, δεχόμενος με ταπείνωση την ανθρώπινη σάρκα με όλες τις αδυναμίες της. Με την ταπείνωσή του μας δίδαξε το πως πρέπει να είναι ο άνθρωπος.

Άνθρωπος, ο οποίος στερείται της ταπεινώσεως, είναι πάντα ανικανοποίητος, πουθενά δεν αναπαύεται, του φαίνεται ότι τον υποεκτιμούν ή δεν εκτιμούν κατ'αξίαν.

Όποιος στερείται της ταπεινώσεως δύσκολο τα βρίσκει με τους άλλους. Δύσκολο δέχεται τις

βιοτικές περιστάσεις και όταν αρρωσταίνει στα σωματικά του βάσανα προστίθενται και τα πνευματικά, διότι αυτός δε μπορεί πια να ζει όπως παλιά και φαντάζεται, ότι τον εγκατέλειψαν όλοι. Δεν δέχεται την αρρώστιά του με ταπείνωση, αλλά με εσωτερικό γογγυσμό.

Ένας υπερήφανος έχει πολλά προβλήματα και στην οικογένεια και στη δουλειά, διότι δε θέλει να ταπεινωθεί και θεωρεί ότι πρέπει να επιμείνει στη θέση του, ενώ να υποχωρήσει πρέπει ένας άλλος. Ιδού η σύγκρουση.

Υπάρχουν, βέβαια οι άνθρωποι, οι οποίοι είναι κατά φύσιν ταπεινοί, όσοι δε έχουν δύσκολο χαρακτήρα, δύσκολα αποκτούν και την ταπείνωση. Σύμφωνα με τον Όσιος Ισαάκ τον Σύρο δεν υπάρχει άνθρωπος, ο οποίος δε θα μπορούσε να αποκτήσει την ταπείνωση, εάν το θελήσει. Πρέπει να παραδειγματιζόμαστε από τη μορφή του Σωτήρα και να Τον μιμηθούμε. Οι άνθρωποι δε ταπεινώνονται διότι δε το θέλουν. Η χριστιανική ζωή είναι τίποτε άλλο παρά ένας συνεχής αγώνας, μια συνεχή δουλειά του ανθρώπου με τον εαυτό του.

Γιατί θέλουμε την ταπείνωση, μήπως μπορούμε να κάνουμε και χωρίς αυτή; Υπάρχουν πολλοί, οι οποίοι ούτε καν το σκέφτονται και ζουν έτσι με όλα τα ελαττώματά τους. Η ταπείνωση χρειάζεται κυρίως για να πλησιάσουμε στον Θεό. Ένας κακός άνθρωπος, ο οποίος βλέπει μόνο κακό γύρω του, είναι δύσκολο να πλησιάζει τον Κύριο με καθαρή καρδιά. Δυσκολεύεται και με τους ανθρώπους, και με τον Θεό. Αυτός ο άνθρωπος μπορεί να έρθει στον Θεό όπως ήρθε ο Φαρισαίος και να οικοδομεί τις σχέσεις του με τον Θεό φαρισαϊκώς. Όμως αυτές οι σχέσεις δε του φέρνουν χαρά, ούτε ειρήνη, αλλά ούτε και την εσωτερική εκείνη γαλήνη, για την οποία έλεγε ο Χριστός. Εάν δε ο άνθρωπος έρχεται στον Θεό όπως ο τελώνης και θεωρώντας ότι είναι τελευταίος αμαρτωλός, τότε εύκολο οικοδομεί μια ζωντανή σχέση με τον Θεό και τότε εξαφανίζεται η υπερηφάνεια, αυτός ο βασικός φραγμός, με τον οποίο χωριζόμαστε από τον Θεό.

Η ταπείνωση χρειάζεται ακόμα και για να ζήσουμε πιο εύκολα ο ένας με τον άλλο. Αυτή η αρετή εξασφαλίζει στον άνθρωπο μια εσωτερική γαλήνη, όπως διδάσκει ο Ίδιος ο Κύριος, και αυτό ίσως είναι και το κύριο χαρακτηριστικό της ταπείνωσης.

Στην Εκκλησία υπάρχει ένας κανόνας και ένα έθιμο, ότι κανείς δε μπορεί να διεκδικεί την ιεροσύνη. Μπορεί να έχει πάρει τη σχετική μόρφωση, να έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του στη Θεολογική Ακαδημία, μπορεί να του έχει απονεμηθεί τίτλος διδάκτορα θεολογίας ή να έχει εκλεγεί καθηγητής, αλλά να γίνει κληρικός θα μπορέσει εάν θα κληθεί από την ίδια την Εκκλησία, εάν ο Επίσκοπος θα του πει: «Θέλω να γίνεις ιερέας» και μόνο τότε μπορεί να το δεχθεί ως δώρο του Θεού και ως αποστολή, που του ανατίθεται. Εάν κάποιος θα πει: «Είμαι άξιος για να γίνω ιερέας, διότι ξέρω να κηρύττω, έχω μια καλή φωνή ή είμαι διδάκτορας θεολογίας» η Εκκλησία δεν συγκατατίθεται να χειροτονηθεί αυτός.

Επομένως όλοι έχουμε ανάγκη από ταπείνωση, τόσο κληρικοί, όσο και λαϊκοί, τόσο μοναχοί, όσο και έγγαμοι. Η ταπείνωση είναι περίβλημα προστασίας, η οποία μας βοηθά να βαδίζουμε στον δρόμο της ζωής μας απρόσκοπτα και για να ζούμε χριστιανικά εδώ στη γη και για να εισέλθουμε στη Βασιλεία των Ουρανών, ετοιμασμένη για καθένα από μας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/55913/>